

Secretariatul Parlamentului Republicii Moldova

Direcția generală juridică

AVIZ la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (nr.246 din 20.09.2021)

În conformitate cu articolul 54 din Regulamentul Parlamentului, adoptat prin Legea nr.797/1996 și cu prevederile Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, Direcția generală juridică a examinat proiectul menționat prin prisma legislației în vigoare și expune următoarele considerente.

I. ASPECTE DE ORDIN GENERAL.

1. Proiectul supus avizării a fost înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către un grup de deputați în Parlament, fapt ce corespunde prevederilor art.73 din Constituție și art.47 din Regulamentul Parlamentului.

2. În vederea respectării art.72 din Constituția Republicii Moldova și art.10 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, proiectul de lege se încadrează în categoria legilor organice.

3. Scopul elaborării proiectului de lege este stabilirea unor interdicții în prestarea serviciilor de pază de către organizațiile particulare de pază a obiectivelor de importanță strategică ale statului. Astfel, inițiativa legislativă vine să modifice Legea nr.283/2003 privind activitatea particulară de detectiv și de pază și Legea nr.845/1992 cu privire la antreprenoriat și

întreprinderi.

4. Conform Notei informative implementarea inițiativei legislative nu presupune alocarea unor surse financiare suplimentare din bugetul de stat.

II. SUGESTII ȘI OBJECȚII DE ORDIN JURIDIC.

Observăm că inițiativa legislativă înaintată este identică cu inițiativa legislativă nr.211 înaintată de către Guvern în anul 2019 și inițiativa deputaților din anul curent nr.126. În cazul inițiativei legislative a Guvernului (aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.649/2019), aceasta a fost retrasă din Parlament, temeiul invocat de Ministerul Afacerilor Interne fiind necesitatea consultării suplimentare a proiectului cu mediul de afaceri. Nu se cunoaște dacă consultarea în cauză a avut loc, cert este faptul că textul inițiativei a fost preluat de către un grup de deputați și prezentat Parlamentului spre examinare repetat.

Urmare examinării proiectului de lege Direcția generală juridică atenționează asupra următoarelor.

- Intenția autorilor proiectului de lege este scoaterea de sub paza particulară efectuată de companiile private a unui șir de obiective și trecerea acestora în paza întreprinderilor de stat. Actualmente, activitatea particulară de pază nu se răsfrânge asupra ”obiectivelor de depozitare și păstrare a armelor, munițiilor, materialelor explozibile ce aparțin autorităților publice, la obiectivele de depozitare și păstrare a substanțelor toxice, radioactive și periculoase, a substanțelor stupefiante, psihotrope și a precursorilor (cu excepția instituțiilor medicale și a farmaciilor private), precum și la Banca Națională a Moldovei”, aceste obiective fiind în paza exclusivă a statului, prin organele și instituțiile specializate în activități de pază.

Proiectul de lege în varianta prezentată creează prerogative pentru interpretări eronate ale cadrului legal. În acest sens, considerăm necesar în

Art.I. din proiectul de lege de a expune denumirea anexei după cum urmează *"Lista obiectivelor asupra cărora activitatea particulară de pază efectuată de către organizațiile particulare de pază se interzice"*, iar în Art.II. cuvântul *"particulare"* se va exclude.

- Ținem să menționăm că în conformitate cu Legea nr.246/2017 cu privire la întreprinderea de stat și întreprinderea municipală **"Guvernul va aproba listele întreprinderilor de stat supuse procedurilor de lichidare benevolă și în termen de 24 de luni de la intrarea în vigoare a Legii nr.246/2017 vă iniția reorganizarea întreprinderilor de stat în alte forme juridice de organizare prevăzute de legislație"**. Procesul de lichidare și reorganizare a întreprinderilor de stat este în plină desfășurare și în această ordine de idei sugerăm revizuirea modificării art.10 din Legea 845/1992 cu privire la antreprenariat și întreprinderi prin prisma Legii nr.246/2017.

- Referitor la ***"Lista obiectivelor asupra cărora paza particulară se interzice"***. În categoria acestor obiective conform pct.1 sunt ministerele și structurile organizaționale din sfera lor. În vederea evitării dublării unor prevederi, sugerăm autorilor excluderea frazei *"inclusiv instituțiile medico-sanitare publice aflate în subordinea Ministerului Sănătății"* din pct.4 al aceleași Liste, ori se va merge pe calea indicării tuturor ministerelor și instituțiilor subordonate acestora, prin puncte separate (*în acest caz atenționăm și asupra denumirilor corecte ale ministerelor!*). Pe această cale, pct.1,2, și 4 din Anexa 4 se vor revedea și întru evitarea confuziei, recomandăm utilizarea terminologiei expres prevăzute în Legea nr.98/2012 privind administrația publică centrală de specialitate.

- În prezent Ministerul Afacerilor Interne precum și ÎS "Servicii de Paza" a MAI atestă criză de cadre, iar în acest context desfășurarea activității de pază a tuturor obiectivelor enumerate în Lista din proiectul de lege, practic se face imposibilă. Trecerea unui număr considerabil de instituții și

autorități în paza întreprinderilor de stat va necesita mărirea numărului de personal și atragerea cadrelor, inclusiv din afara sistemului, care se presupun a avea capacități profesionale adecvate domeniului serviciilor de pază. Considerăm judicioasă introducerea unor norme ce vor stabili restricția contractării de către întreprinderile de stat a organizațiilor particulare de pază pentru a suplini cadrele lipsă.

- Totodată, proiectul nu stabilește nici o prevedere referitor la soarta contractelor de prestare a serviciilor de paza deja încheiate cu organizațiile particulare de paza și aflate în derulare. În acest sens, întru respectarea art. 48 alin. (1) din Legea nr. 100/2017, sugerăm includerea în proiect a unor dispoziții tranzitorii care ar cuprinde măsurile ce se instituie cu privire la continuarea raporturilor juridice născute în temeiul vechilor reglementări.

- Nu sunt stipulate prevederi ce țin de autoritățile administrației publice locale, inclusiv și în partea unde APL-urile sunt fondatori ai instituțiilor medico-sanitare. Aici vom reaminti **Articolul 4.** din Legea ocrotirii sănătății nr.411/1995 care prevede ***”Prestatorii de servicii medicale pot fi publici sau privați. Prestatorii publici de servicii medicale sînt instituțiile medico-sanitare publice și autoritățile/instituțiile bugetare. Instituția medico-sanitară publică se instituie prin decizie a Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale sau a autorității administrației publice locale, în baza nomenclatorului prestatorilor de servicii medicale aprobat conform alin.(5). Regulamentele și nomenclatorul prestatorilor de servicii medicale, indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare, precum și lista serviciilor prestate de acestea, sînt aprobate de Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, cu excepția celor ale organelor de drept și ale organelor militare”.***

Urmare celor expuse, în situația cînd unele instituții sunt fondate de către APL-uri, iar funcțional acestea se supun Ministerului de resort

atenționăm asupra apariției riscului aplicării confuze a actului normativ în viitor.

III. RESPECTAREA PROCEDEELOR DE TEHNICĂ LEGISLASTIVĂ.

Cu referire la procedura de înaintare a proiectului de lege spre examinare în Parlament, atragem atenția asupra respectării următoarelor prevederi obligatorii stabilite de legislația în vigoare. Astfel:

- Ținem să atenționăm asupra necesității revizuirii Notei informative la proiectul de lege. Nota informativă conține informații depășite în timp și nu oglindește actualitatea procesului legislativ în care se află inițiativa legislativă, or Nota informativă anexată, este nota de la inițiativele legislative nr.211/2019 și nr.126/2021, care au text totalmente identic, semnată de către autori, care la acel moment erau deputații Frațiunii parlamentare "Partidul Acțiune și Solidaritate, Blocul ACUM".

- Conform art.32 alin.(1) din Legea nr.100/2017 proiectul actului normativ, însoțit de nota informativă, se transmite spre avizare autorităților publice responsabile de implementarea prevederilor conținute în proiect, instituțiilor interesate. Din aceste prevederi rezultă obligativitatea avizării proiectului respectiv de către Guvern și Ministerul Afacerilor Interne.

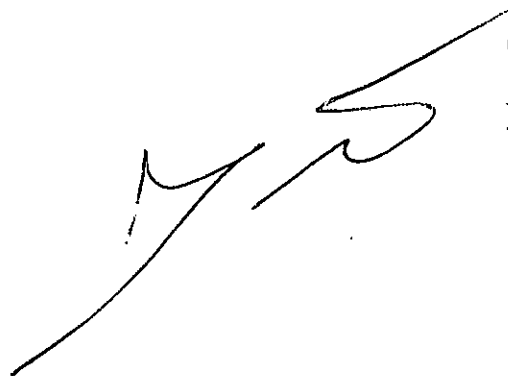
- Potrivit art.63 alin. (4) din Legea nr. 100/2017, dacă proiectul de lege presupune modificarea mai multor acte normative, modificările respective se includ în proiectul de lege, în *ordine cronologică*.

- În cazul unui proiect care prevede reglementări cu impact asupra bugetului și/sau care prevede reorganizări și reforme structurale ori instituționale, în calitate de studiu de cercetare se realizează analiza inițiativei de elaborare a actului normativ, conform metodologiei de analiză *ex ante* aprobate de către Guvern. Dacă proiectul prevede reglementări cu

impact asupra activității de întreprinzător, în calitate de studiu de cercetare se realizează doar analiza impactului de reglementare, efectuată în modul stabilit de legislație (vezi Legea nr. 235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător și Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative). Luând în considerație că proiectul de lege afectează activitatea întreprinderilor private de pază, **analiza impactului de reglementare este obligatorie.**

Urmare celor expuse mai sus, în opinia Direcției generale juridice **proiectul de lege nu întrunește exigențele de accesibilitate, previzibilitate și claritate - elemente caracteristice calității unui act normativ**, astfel acesta necesită examinare suplimentară cu luarea în considerație a propunerilor și obiecțiilor menționate mai sus și nu în ultimul rând a realităților existente în domeniul activității de pază.

În concluzie, prin conținutul său normativ, proiectul de lege se încadrează în categoria legilor organice, iar oportunitatea examinării acestuia ține de competența Parlamentului.

Șeful Direcției

Ion CREANGĂ

Ex.:Viorica Stratiev
Tel.022.820.584